

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 294/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ ΣΤ')
Συνεδρίαση της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2017**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Παρασκευάς Βαρελάς,
Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης,
Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Βασίλειος
Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί
Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 249/Z/25-8-2017 της
Γενικής Διεύθυνσης Καταβολής Παροχών του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής
Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, αν, υπάλληλοι του ΕΦΚΑ (πρώην ΟΓΑ),
οι οποίες είναι δικαιούχοι περιθαλψης με μειωμένη καταβολή εισφορών κατά
το χρονικό διάστημα που κάνουν χρήση του δικαιώματος μείωσης των ημερών
εργασίας τους, υπό τη μορφή χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών για
ανατροφή τέκνου ηλικίας κάτω των 6 ετών, δικαιούνται το μηνιαίο βοήθημα
για την παραμονή των τέκνων τους σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες
Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης.

=====

fx

Γα το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα) γνωμοδότησε, ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Από το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 249/25-8-2017 της Γενικής Διεύθυνσης Καταβολής Παροχών του ΕΦΚΑ και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 1.** Οι υπάλληλοι του ΕΦΚΑ Ζ.Δ. και Α.Ε., οι οποίες μεταφέρθηκαν από τον ΟΓΑ, ζήτησαν την μείωση των ημερών εργασίας τους κατά δύο ημέρες εβδομαδιαίως, υπό τη μορφή της χορήγησης άδειας απουσίας άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου ηλικίας κάτω των 6 ετών.
- 2.** Με τις αντίστοιχες αποφάσεις με αριθμούς 70/Z/27-4-2017 και 71/Z/27-4-2017 του ΕΦΚΑ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 51 και της παρ. 1 εδ. α' του άρθρου 53 του ν.3528/2007, καθώς και του άρθρου 37 παρ. 5 του ν. 3986/2011, έγιναν δεκτές οι αιτήσεις τους και μειώθηκαν οι ημέρες εργασίας τους, κατά δύο ημέρες εβδομαδιαίως για το χρονικό διάστημα από 1-5-2017 έως 30-6-2017 και από 17-4-2017 έως 7-2-2018 αντίστοιχα.
- 3.** Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω υπάλληλοι ζήτησαν την καταβολή του συνόλου των εισφορών περίθαλψης, αλλά το τμήμα μισθολογίου και μισθοδοσίας του ΕΦΚΑ με το έγγραφό του με αριθμό 840866/9-6-2017 απάντησε ότι οι κρατήσεις της εισφοράς για όλους τους κλάδους (σύνταξης, ασθένειας κλπ) πραγματοποιούνται αναλογικά επί των αποδοχών τους (καταβαλλόμενων ή παγιομένων), όπως αυτές προκύπτουν μετά την αντίστοιχη περικοπή.
- 4.** Ενόψει των ανωτέρω, η Υπηρεσία προβληματίζεται, αν οι ανωτέρω υπάλληλοι δικαιούνται, κατά το διάστημα της ανωτέρω αδείας, το βοήθημα για την παραμονή των τέκνων τους σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (παιδικούς σταθμούς), λαμβανομένου υπόψη ότι είναι δικαιούχοι περίθαλψης με μειωμένη καταβολή εισφορών, λόγω μειωμένων αποδοχών.

ΓΧ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5. Στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 21

1.Η οικογένεια ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 7 και 8 του ν.4169/1961 «Περί Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων» (Α'81) όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 4575/1966 και με το άρθρο 20 του ν. 1140/1981 ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 16

Διοικητική οργάνωσις - προσωπικόν

7. Παρά του ΟΓΑ παρέχεται υποχρεωτικώς εις ἀπαν το τακτικόν και ειδικής καταστάσεως προσωπικόν αυτού τους εξ αυτού καθισταμένους συνταξιούχους τους δικαιοδόχους τούτων ως και τα υπό του Κανονισμού ορισθησόμενα μέλη των οικογενειών των ανωτέρων πλήρης περιθαλψις δια τας περιπτώσεις ασθενείας και μητρότητος δι' όσον χρόνον διαρκεί η ασθένεια.

8. Δια Κανονισμού εκδιδομένου κατά τας διατάξεις των άρθρων 14 και 19 του Ν. 4169/1961 ορισθήσονται αι χορηγητέαι εις τα κατά την προηγουμένην παράγραφον πρόσωπα παροχαί και η έκτασις αυτών αίτινες δεν δύνανται να ώσι κατώτεραι κατ' είδος και κατ' έκτασιν των χορηγουμένων εις τους υπαλλήλους του ΙΚΑ αι προϋποθέσεις και ο τρόπος χορηγήσεως των παροχών ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια δια την εφαρμογήν του παρόντος. Εις την κατά την προηγουμένην παράγραφον περίθαλψιν περιλαμβάνονται και πάντα τα μέτρα προνοίας και προστασίας της παιδικής ηλικίας (παιδικαί κατασκηνώσεις, βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί κλπ.), της μητρότητος, της προληπτικής υγιεινής, της γεροντικής ηλικίας ως και τα έξοδα κηδείας. Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΓΑ ορίζεται ή καταβλητέα δαπάνη δι' εκάστην των, κατά τ' ανωτέρω, παροχών περιθάλψεως, ως και το ποσόν των εις χρήμα χορηγουμένων παροχών".

fx

[Signature]

7. Στις διατάξεις των άρθρων 17 παρ. 2 και 19 Α παρ. 1γ του ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις» (Α-31) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 17

Σύσταση - Επωνυμία Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας

2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περιθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), ως προς τις παροχές σε είδος.

Άρθρο 19 Α

Σύσταση Λογαριασμών Παροχών σε Χρήμα

1. Από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνιστώνται:

α. .... β. .... γ. Στον ΟΓΑ, λογαριασμός με την ονομασία "Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα", με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια. Σκοπός του λογαριασμού είναι η χορήγηση παροχών σε χρήμα στους ασφαλισμένους του Οργανισμού και στους εφεξής εισερχόμενους στην ασφάλιση αυτού. Η χορήγηση των παροχών σε χρήμα εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού Νοσοκομειακής Περιθαλψης Ασφαλισμένων του ΟΓΑ, του Κανονισμού Περιθαλψης Προσωπικού του ΟΓΑ και των άρθρων 7 και 16 παράγραφος 8 του ν. 4169/1961 (Α' 81), όπως ισχύουν, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ ως προς τις παροχές σε χρήμα και μετά την ένταξη στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. του Κλάδου Υγείας του Οργανισμού ως προς τις παροχές σε είδος, και τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του ΟΓΑ, οι δε ασφαλισμένοι του λογαριασμού εξυπηρετούνται από τις υγειονομικές επιτροπές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Πόροι του λογαριασμού είναι: αα) Τα έσοδα του Κλάδου Υγείας ΟΓΑ από εισφορές: ααα) ποσοστό 0,20% επί της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία

κατατάσσονται οι ασφαλισμένοι και ααβ) ποσοστό 0,20% επί της προβλεπόμενης κράτησης για περίθαλψη των υπαλλήλων και συνταξιούχων υπαλλήλων του ΟΓΑ».

8. Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 16 παρ.8 του ν. 4169/1961 εκδόθηκε ο Κανονισμός Περίθαλψης Προσωπικού ΟΓΑ (απόφαση με αριθμό 88729/5834/1967 του Υπουργού Γεωργίας-ΦΕΚ Β-502), που τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε, με την απόφαση Φ.40034/6585/841/28-3-2012 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β-974), στην οποία ορίζεται ότι: «Ο Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα, ο οποίος λειτουργεί με πλήρη οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια χορηγεί από 01/01/2012 παροχές σε χρήμα στους ασφαλισμένους του ΟΓΑ, υπαλλήλους και συνταξιούχους υπαλλήλους του ΟΓΑ και στους εφεξής εισερχόμενους στην ασφάλιση αυτού, ως ακολούθως:

A) ... B) Στους ασφαλισμένους υπάλληλους και συνταξιούχους υπαλλήλους του Ο.Γ.Α.

9. Το άρθρο 17 του Κανονισμού Περίθαλψης Προσωπικού του ΟΓΑ, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 20 του ν. 1140/1981 (140 Α) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Βοήθημα παραμονής σε Μονάδα Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης.

Για την παραμονή των τέκνων των δικαιούχων του Λογαριασμού σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης ο Λογαριασμός αναλαμβάνει τη δαπάνη παραμονής τους σε αυτές, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α. και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του βασικού μηνιαίου μισθού του βαθμού ΣΤ' της κατηγορίας ΠΕ του ν.4024/2011, όπως ισχύει κάθε φορά. Η δαπάνη αυτή αποδίδεται μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών. 2...3...».

10. Στις διατάξεις των άρθρων 51 παρ. 2 και 53 παρ. 1 του ν.3528/2007<<Κύρωση Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ>> (Α-26), ορίζεται ότι:

«Άρθρο 51

Άδειες χωρίς αποδοχές

✓

Ε.Μ.Ι

1....2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας έως πέντε (5) ετών, ύστερα από αίτηση τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους.

Άρθρο 53

Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

1. Η προβλεπόμενη, από την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του παρόντος, άδεια χορηγείται στον φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των έξι (6) ετών».

11.Στο άρθρο 37 παρ. 5 και 6 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής μεσοπρόθεσμου-Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής» (Α-152) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 37

Ρυθμίσεις για τον περιορισμό των προσλήψεων στους κρατικούς φορείς

5. Το τακτικό Προσωπικό που απασχολείται στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού μπορεί να ζητήσει με αίτηση του τη μείωση των ωρών εργασίας του μέχρι και 50%, με ανάλογη μείωση των αποδοχών του, για χρονική διάρκεια μέχρι πέντε (5) έτη. Με την αίτηση του ο υπάλληλος προσδιορίζει εάν επιθυμεί τη μείωση της ημερήσιας απασχόλησης ή των εργάσιμων ημερών. Σε κάθε περίπτωση, ως χρόνος πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας για κάθε νόμιμη συνέπεια, υπολογίζεται μόνο ο χρόνος πραγματικής απασχόλησης.

6. Οι περιορισμοί που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 32 του ν. 3528/2007 (Υπαλληλικός Κώδικας - Α' 26) και το ασυμβίβαστο που προβλέπεται στο άρθρο 34 του ίδιου νόμου έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους που κάνουν χρήση των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου».

12.Στις διατάξεις των άρθρων 32, 51 παρ.1 και 2 και 53 παρ. 1 του ν. 4387/2016 «Εviaio Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού- συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α-85) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 32

γχ

Παροχές ασθένειας σε χρήμα

1. Οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ισχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 51

Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης -

Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα.

Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. Το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α. εξακολουθούν, και μετά την κατά τα ως άνω ένταξή τους, να διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων .....

2. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία με την προβλεπόμενη στο νόμο αυτόν χορήγηση: α. ..... β. ..... γ. παροχών ασθένειας σε χρήμα, δ. ειδικών προνοιακών επιδομάτων και ε. κάθε άλλης παροχής σε χρήμα ή υπηρεσιών, για τις οποίες καθίσταται αρμόδιος ο Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 53

Ένταξη φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α.

1. Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο

ΓΧ

Γιαννη

άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

A. .... B. .... Γ. .... Δ. .... E. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), εκτός του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας. α. Κλάδος Υποχρεωτικής Ασφάλισης του Ν. 4169/1961 (Α' 81), β. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του Ν. 2458/1997 (Α' 15), γ. Κλάδος Υγείας, δ. Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

13. Με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.4169/1961 περί Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων προβλέφθηκε κατ' αρχήν πλήρης περίθαλψη για τις περιπτώσεις ασθένειας και μητρότητας του τακτικού προσωπικού του Οργανισμού, τους καθισταμένους συνταξιούχους εξ αυτού και λοιπούς δικαιούχους. Στην έννοια της περίθαλψης περιλαμβάνονται και τα μέτρα πρόνοιας και προστασίας της παιδικής ηλικίας (παιδικές κατασκηνώσεις, βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί κλπ).

14. Στον Κανονισμό Περίθαλψης Προσωπικού του ΟΓΑ που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της προαναφερθείσας διάταξης (άρθρο 16 παρ. 8 του ν.4169/1961) και τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με την απόφαση με αριθμό Φ.40034/6585/841/28-3-2012 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, προβλέπεται ότι ο Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα, ο οποίος λειτουργεί στον ΟΓΑ με πλήρη οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια από 1-1-2012, χορηγεί παροχές σε χρήμα στους ασφαλισμένους υπαλλήλους και συνταξιούχους του ΟΓΑ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το βοήθημα για την παραμονή των τέκνων τους, σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης. Η δαπάνη αυτή αποδίδεται μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, χωρίς να

ΓΧ

τίθεται κάποιος άλλος περιορισμός για τη χορήγηση της ανωτέρω παροχής στους δικαιούχους.

15. Ήδη, με τις διατάξεις του νόμου 4387/2016 ιδρύθηκε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ) στον οποίο έχει ενταχθεί, μεταξύ άλλων φορέων και ο ΟΓΑ και ειδικότερα οι Κλάδοι Ασφάλισης και Υγείας αυτού και ο Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα.

16. Το προαναφερόμενο ευεργέτημα διατηρήθηκε και εξακολουθεί να καταβάλλεται στους δικαιούχους ασφαλισμένους του ΟΓΑ-ΕΦΚΑ και μετά την ισχύ του ν.4387/2016, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 32 αυτού, οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ίσχουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του ΕΦΚΑ (μέχρι σήμερα δεν εκδόθηκε).

17. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του ν. 3986/2011 εισάγονται τροποποιήσεις στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και θεσμοθετούνται νέες οι οποίες αποτελούν καινοτομία και αφορούν διευκολύνσεις των υπαλλήλων, προστατεύοντας με αυτό τον τρόπο το ατομικό συμφέρον των υπαλλήλων και το δημόσιο συμφέρον.

18. Πέραν της αύξησης του χρονικού διαστήματος της άδειας άνευ αποδοχών, με το άρθρο 37 παρ. 5 του παραπάνω νόμου, παρέχεται η δυνατότητα στο τακτικό προσωπικό που απασχολείται στο Δημόσιο, σε ΝΠΔΔ και στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση των ωρών εργασίας του μέχρι και 50%, με ανάλογη μείωση των αποδοχών του για χρονική διάρκεια μέχρι πέντε (5) έτη. Κάνοντας χρήση της ως άνω διευκόλυνσης, οι υπάλληλοι έχουν την δυνατότητα με την αίτησή τους να επιλέγουν, σύμφωνα με την επιθυμία τους, τη μείωση, είτε της ημερήσιας απασχόλησης, είτε των εργάσιμων ημερών.

✓

19.Επίσης, όπως προβλέπεται ρητά, ως χρόνος πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας για κάθε νόμιμη συνέπεια υπολογίζεται μόνο ο χρόνος πραγματικής απασχόλησης. Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές δεν είναι συντάξιμος, στην περίπτωση δε της μειωμένης απασχόλησης ο χρόνος πραγματικής απασχόλησης θα προκύπτει με ανάλογο κλάσμα του χρόνου πλήρους απασχόλησης (40 ώρες εβδομαδιαίως). Ως εκ τούτου και οι καταβλητέες υπό των υπαλλήλων εισφορές κατά το διάστημα της μειωμένης απασχόλησης υπολογίζονται ανάλογα με τις αποδοχές τους (εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 72/20-9-2011).

20.Εξ άλλου, η προβλεπόμενη από τις προεκτεθείσες διατάξεις άδεια άνευ αποδοχών, η οποία έχει εφαρμογή και στους υπαλλήλους του ΟΓΑ, χορηγείται σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 53 του Υπαλληλικού Κώδικα υποχρεωτικά και χωρίς γνώμη Υπηρεσιακού Συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και 6 ετών.

21.Επιπροσθέτως, βάσει του ιδιαίτερου πλέγματος διατάξεων που εκτέθηκαν, οι γονείς-υπάλληλοι του ΟΓΑ, εφόσον αναθέσουν την φροντίδα των τέκνων τους σε νομίμως λειτουργούσες μονάδες βρεφικών ή παιδικών σταθμών δικαιούνται να λαμβάνουν την δαπάνη παραμονής των τέκνων τους σ' αυτές υπό τους όρους, περιορισμούς και προϋποθέσεις που ορίζονται στην Υπουργική Απόφαση Φ.40034/6585/841/2012.

22.Έχει γίνει δεκτό επίσης, ότι οι ευνοϊκές και προστατευτικές της μητρότητας, της παιδικής ηλικίας και εν γένει της οικογένειας διατάξεις, ερμηνευόμενες υπό το πρίσμα του άρθρου 21 του Συντάγματος, συντρέχουν παραλλήλως, η δε εφαρμογή καθεμίας εξ αυτών δεν αποκλείει τη σωρευτική εφαρμογή και των άλλων, εφόσον σε ουδεμία εξ αυτών περιέχεται εξαίρεση ή επικύραξη εξαρτώμενη από την εφαρμογή ή τη δυνατότητα υπαγωγής σε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας που θεραπεύει τον ίδιο γενικά σκοπό (Γνωμ. ΝΣΚ 278/2014).

23. Στην προκειμένη περίπτωση και σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, οι υπάλληλοι - μητέρες οι οποίες ανήκαν στο προσωπικό του ΟΓΑ και μεταφέρθηκαν στον ΕΦΚΑ και οι οποίες κάνουν χρήση της μείωσης των ημερών εργασίας τους, υπό τη μορφή άδειας άνευ αποδοχών κατά 2 ημέρες

εβδομαδιαίως, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 51 και της παρ. 1 εδ. α' του άρθρου 53 του ν.3528/2007 σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν.3986/2011 και εξ αυτού του λόγου λαμβάνουν μειωμένες αποδοχές, κατά το χρονικό διάστημα της εν λόγω άδειας, κατά το οποίο έχουν ασφαλιστική ικανότητα και περίθαλψη, δικαιούνται το προβλεπόμενο βοήθημα για την παραμονή των τέκνων τους σε παιδικό σταθμό.

24.Και τούτο, διότι η απόληψη του δικαιώματος της μείωσης του ωραρίου ή των ημερών εργασίας των ανωτέρω υπαλλήλων για την ανατροφή τέκνου δεν δύναται να τους αποστερήσει το δικαίωμα της ανωτέρω παροχής (βοηθήματος).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

25.Με βάση τα προεκτεθέντα, στο υποβληθέν ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι οι ανωτέρω υπάλληλοι του ΕΦΚΑ, οι οποίες είναι δικαιούχοι περίθαλψης με μειωμένη καταβολή εισφορών, δικαιούνται του μηνιαίου βοηθήματος για την παραμονή των τέκνων τους σε νομίμως λειτουργούσες Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης, εφόσον αποδεικνύεται βάσει νομίμων δικαιολογητικών.

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

Αθήνα, 27 Δεκεμβρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ν.Σ.Κ

Γ. Χαλκιδής

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΙΔΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Αντωνία Σκαλτσά

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΚΑΛΤΣΑ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ